

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กาญจนา เกียรติประวัติ. วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.

กาญจนา คุณานุรักษ์. หลักสูตรการพัฒนาศิลปะ. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปกร, 2527.

เกสร ธิตะจारी. ศิลปศึกษาขั้นนำ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

เขตพื้นที่การศึกษาสงขลา, สำนักงาน. ข้อมูลพื้นฐานปี 2550 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา. งานข้อมูลและสารสนเทศ กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา, 2550.

จังหวัดสงขลา, สำนักงาน. ข้อมูลพื้นฐาน จังหวัดสงขลา. สำนักงานจังหวัดสงขลา, 2550.

จุลทัศน์ พยาฆรานนท์. สารานุกรมไทยภาคกลาง เล่ม 1. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมไทยธนาคารไทยพานิช, 2542.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบ พ.ศ. 2550-2554. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2550.

จรัล เพชรดี. การดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2550.

เจษฎา สิงหรา. แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในจังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

จำเนียร ศิลปวานิช. หลักและวิธีการสอน. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมอาชีพ, 2538.

ชลอ พงษ์สามารถ. ศิลปะสำหรับครูมัธยม. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2526.

ชวลิต ดาบแก้ว และสุดาวดี เหมทานนท์. วิธีสอนศิลปศึกษาภาคทฤษฎีและแนวปฏิบัติตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2525.

ชัยพร วิชาวุฒิ และธีรวิธ อูวรรณโณ. แนวคิดและพัฒนาการใหม่ในการปลูกฝังคุณธรรม.

ในธีรพร อูวรรณโณ. จริยธรรมกับการศึกษา, กรุงเทพมหานคร : โครงการ

ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ชูจิตต์ วัฒนารมย์. คุณค่าของกิจกรรมศิลปะศึกษาต่อนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตาม การรับรู้ของครูศิลปะศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางศิลปะศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหา บัณฑิต ภาควิชาศิลปะศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,2528.

ณริศรา พฤกษ์วัน. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเรื่อง เครื่องปั้นดินเผาโดยการใช้ DISCIPLINE-BASED ART EDUCATION เป็นฐานใน โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

ณัฐกิตติ ศรีสันต์. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในภาค ตะวันออก. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548.

ณัฐยา ทิพรัตน์. การศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษา โดยการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น หนึ่งตระกูล ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชา ศิลปะศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2543.

ณัฐวุฒิ อรุณพานิช. การศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชา บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2548.

ดนัย ไชยโยธา. พจนานุกรมพุทธศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2543.

ดลพัฒน์ ยศธร. การนำเสนอรูปแบบการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวพุทธศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎีบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. การพัฒนาจริยธรรม:ตำราจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2520.

เดือนใจ อินทโกศรี. บทบาทของครูในการประเมินผลตามสภาพจริงในโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จังหวัดปัตตานี สาขาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2544.

ทินกร บัวพลู. แนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายประถม, 2531.

ทศนา แคมมณี. ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

ทศนา แคมมณี และคณะ. วิทยาการด้านการคิด. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจ

เม้นท์, 2544.

เทอดศักดิ์ เดชคง. จากความฉลาดทางอารมณ์สู่สติและปัญญา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:

มติชน., 2543.

อึ้ง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา, 2542.

นิตดา ธรรมวงศ์ผล. ผลของการสอนแบบไตรสิกขาที่มีต่อการคิดแบบโยนิโสมนสิการและผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง หลักธรรม ในรายวิชา ส 0412 พระพุทธ ศาสนา ของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสีกัน (วัดนานันทอุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์

ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

,2542.

นิจพร สุขสวัสดิ์อำนาจ. การศึกษาการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนประกอบการเรียนการสอนวิชา

ชีววิทยาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์

ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

,2541.

บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก, 2537.

บุษบา มธุรสสกุล. การศึกษาแนวทางการบูรณาการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช

2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต ภาควิชา ศิลปะศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

ประคอง กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ประเทิน มหาจันทร์. ศิลปะในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2531.

ประเวศ วะสี. คุณธรรมนำการพัฒนา ยุทธศาสตร์สังคมคุณธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร:

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม), 2549.

ประเวศ วะสี. คุยกันเรื่องความคิดกับ ศ.นพ.ประเวศ วะสี. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมล คีมทอง, 2539.

ประสาน มาลากุล ณ อยุธยา. ศิลปะกับชีวิตประจำวันของเด็ก. สูจิบัตรการแสดงศิลปะเด็ก

แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1, 2523.

ประเสริฐ ศีลรัตน์. ความเข้าใจในศิลปะ. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2525.

ประเสริฐ ศีลรัตน์. ความรู้พื้นฐาน กิจกรรมและการวัดผลในศิลปะศึกษา 1 ตามหลักสูตร

- ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงใหม่ 2533) .กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2533.
- ประเสริฐ ศีลรัตน์.คู่มือการสอนศิลปศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2529.
- ปิยะมาศ ยินดีสุข. การศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพของนักเรียนโรงเรียนวิถีพุทธ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ฝ่ายตำราโรงเรียนรุ่งอรุณ. MORE THAN ART มากกว่าศิลปะ:ตอกกลาย .กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สถานอักษร โรงเรียนรุ่งอรุณ,2550.
- ฝ่ายตำราโรงเรียนรุ่งอรุณ.ปฏิบัติงานให้เป็นการปฏิบัติธรรม.กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สถานอักษร โรงเรียนรุ่งอรุณ,2545.
- พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช).พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสน์ ชุด คำวัด, กรุงเทพฯ: วัดราชโอรสาราม, 2548.
- พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต). เศรษฐศาสตร์แนวพุทธ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมล คีมทอง., 2531.
- พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2532.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). พุทธธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2538.
- พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต).พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร:มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2532.
- พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต). พระพุทธศาสนากับการพัฒนามนุษย์. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมมิก จำกัด, 2536.
- พระธรรมปิฎก. (ป.อ. ปยุตโต). , 2540. ถึงเวลามาพัฒนาเยาวชนกันใหม่. กรุงเทพฯ: กรีนพีซ. (2541).
- พระธรรมปิฎก. (ป.อ. ปยุตโต). วิธีคิดตามหลักพุทธธรรม. พิมพ์ครั้งที่6. กรุงเทพฯ: สยาม, 2542.
- พระธรรมปิฎก. (ป.อ. ปยุตโต). พุทธธรรม. พิมพ์ครั้งที่8. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,2542.
- พระธรรมปิฎก. (ป.อ. ปยุตโต). การศึกษากับการวิจัย. กรุงเทพฯ: สหธรรมมิก,2542.
- พระธรรมปิฎก. (ป.อ. ปยุตโต). การศึกษาเริ่มต้นเมื่อคนกินอยู่เป็น. พิมพ์ครั้งที่4. กรุงเทพฯ: สหธรรมมิก, 2543.

- พระธรรมปิฎก. (ป.อ. ปยุตโต). ความคิดแหล่งสำคัญของการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก, 2543.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). จิตวิทยาเพื่อพัฒนาคนตามแนวธรรมชาติ. กรุงเทพมหานคร:มูลนิธิพุทธธรรม, 2543.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). รุ่งอรุณของการศึกษา เบิกฟ้าแห่งการศึกษาที่ยั่งยืน. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพมหานคร:มูลนิธิพุทธธรรม, 2546.
- พระมหาบรรจง สิริจันโท (สมมนา). การวิเคราะห์เชิงปรัชญาเรื่อง ปรัชญาการศึกษา ในทัศนะ ของพระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาปรัชญา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2539.
- พระอุบล กตปัญญา (แก้ววงษ์ล้อม). การศึกษาวิเคราะห์คุณค่าของศิลปะที่มีต่อสังคม ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2537.
- พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุญ. ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่3 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- พราหม อินพรม. การวิเคราะห์ปรัชญาพลศึกษาตามแนวพุทธศาสนา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปและคณะ. ประมวลบทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุป. การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ:แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน 1. กรุงเทพมหานคร: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป เมเนจเม้นท์, 2544.
- พีระพงษ์ กุลพิศาล. มโนภาพและการรับรู้ทางศิลปะ. กรุงเทพมหานคร: กรมการฝึกหัดครู 2531.
- พีระพงษ์ กุลพิศาล. 3 มิติ ทัศนะทางศิลปะและศิลปศึกษา. กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2533.
- พุทธทาสภิกขุ. การศึกษาเกี่ยวกับศิลปะธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภาพใจ, 2546.
- พุทธทาสภิกขุ. เยาวชนกับความรอดทางสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภาพใจ, 2546.
- ไพรัช สู่แสนสุข. หลักการและกระบวนการของการเรียนรู้และการสอนตามหลักพุทธศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

- ภัทรา นิคมารนนท์. การประเมินผลการเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร : อักษรอาการ
พิพัฒน์, 2540.
- มณฑกาญจน์ ทองใย. การพัฒนาารูปแบบการบริหารโครงการโรงเรียนวิถีพุทธของสถาน ศึกษาชั้น
พื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
บูรพา, 2549.
- มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. ศิลปะศึกษาแนวปฏิรูปฯ : ความเป็นมา ปรัชญาหลักการ วิวัฒนาการ ด้าน
หลักสูตร ทฤษฎีการเรียนการสอน และการค้นคว้าวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร:
ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. กระบวนการเรียนการสอนทัศนศิลป์ ในระดับประถม ศึกษาสำหรับครูยุค
ใหม่. กรุงเทพมหานคร:ไทยวัฒนพานิช, 2545.
- มาลินี แก้วเงิน. การสร้างแบบฝึกกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการคิด แบบโยนิโสมนสิการ เรื่อง
หลักธรรมในรายวิชา ส 048 พระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนระดับนาฏศิลป์ชั้นกลางปีที่ 1
วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2542.
- รัตนา รักสกุลพาณิชย์. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน
แขนงวิชาทัศนศิลป์ หลักสูตรศิลปศึกษา ระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยครู วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชา ศิลปศึกษา สาขาวิชา ศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- รัสมิ์จันทร์ ศรีรัตน์. ผลการสอนตามขั้นทั้งสี่ของอริยสังข์ที่มีต่อการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน เรื่องพุทธธรรม ในรายวิชา พระพุทธศาสนา ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ปีการศึกษา 2544. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
, 2544.
- เลิศ อานันทะ. เทคนิควิธีการสอนศิลปะเด็ก . กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย , 2535.
- เลิศ อานันทะ. หลักการสอนศิลปศึกษา .ในเอกสารการสอนชุดวิชากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
หน่วยที่1-7. กรุงเทพมหานคร:ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2526.
- เลิศ อานันทะ. ศิลปะในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร:กราฟฟิคอาร์ต, 2523.
- วรรณกานต์ มณีนรัตน์. ครูศิลปศึกษา โรงเรียนวัดแจ่มอุทิศ จ.สงขลา. สัมภาษณ์, 19 มกราคม
2552.

- วนิดา ขาวมงคล เอกแสงศรี. หลักการสอนการพัฒนาทักษะชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 1
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- วรินทร์า บัณงาม .รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียนวิถีพุทธ: การศึกษาการปฏิบัติ
ดีแบบข้ามกรณีในจังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชา วิจัยและ
จิตวิทยาการศึกษา สาขาวิชา วิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
,2549.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานการพิมพ์, 2545.
- วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. บุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลง
กรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. ศิลปะเด็ก : สภาพัจจุบันและอนาคต. สรุปรายงานการสัมมนาทางวิชาการ
เรื่อง ศิลปะเด็ก : สภาพัจจุบันและอนาคต. กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์, 2529.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สุวิริยสาสน์, 2537.
- วิชาการ,กรม. การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ, 2546.
- วิชาการ,กรม. คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ. หลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การรับส่งสินค้าและ
พัสดุภัณฑ์, 2544.
- วิรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์. ศิลปะในโรงเรียนประถม. กรุงเทพมหานคร. ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. ศิลปะศึกษา. กรุงเทพฯ : พายัพออฟเซตพริ้นท์, 2526.
- วิไล ตั้งจิตสมคิด. การศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
- วิไล ตั้งจิตสมคิด. การศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์. 2539.
- วุฒิ วัฒนสิน. ศิลปะศึกษา แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ.2542 .วารสารรัฐสมิแล .ปีที่20 ฉบับที่2 (พ.ค.-ส.ค. 2542): 47-60.
- ศิริพร สุขรุ่งเรือง. การศึกษาแบบการคิด(Cognitive Style)ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลายที่มีบุคลิกภาพทางอาชีพแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต.
จิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2533.
- ศึกษาริการ,กระทรวง. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.
กรุงเทพมหานคร:หน่วยศึกษานิเทศก์.กรม,2544.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับเป็นกฎหมาย.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2542.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์คุรุสภา, 2545.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2546.

สมคิด อิศระวัฒน์. รายงานการวิจัยเรื่องลักษณะของการอบรมและเลี้ยงดูเด็กของคนไทย
ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.

สมพร จันทร์เกตุ. ครุศิลป์ศึกษา โรงเรียนอนุบาลสงขลา จ.สงขลา. สัมภาษณ์. 22 มกราคม 2552.

สงัด อุทรานันท์. การนิเทศการศึกษา: หลักการทฤษฎีและปฏิบัติศาสตร์. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม, 2530.

สาโรช บัวศรี. จริยธรรมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ,
2527.

สาโรช บัวศรี. พุทธศาสนากับการศึกษาแผนใหม่. [ม.ป.ท.]: องค์การค้ำของคุรุสภา, 2513.

สาโรช บัวศรี. ศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สมาคมการศึกษาแห่ง
ประเทศไทย, 2528.

เสกสรรค์ ทองคำบรจง. การศึกษาโครงสร้างทางจริยธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ตามแนวพุทธศาสนา : การสร้างมโนทัศน์พื้นฐาน การวัดความเปลี่ยนแปลงและ
รูปแบบเชิงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลง. ปริญญาโท ภาควิทยาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขา
การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2545.

สุจินต์ วิศวะรานนท์. การประเมินผลความก้าวหน้าผู้เรียน. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา
ระบบการเรียนการสอนหน่วยที่ 6-10. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
กรุงเทพมหานคร : กราฟิกอาร์ต, 2527.

สุพิน บุญชูวงศ์. หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร : แสงสุทธิ, 2538.

สุมน อมรวิวัฒน์. การพัฒนาการเรียนรู้อตามแนวพุทธศาสตร์ ทักษะกระบวนการเผชิญสถานการณ์.
นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2542.

สุมน อมรวิวัฒน์. หลักสูตรทางการศึกษาตามนัยแห่งพุทธธรรม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544.

- สมุน อมรวิวัฒน์ และคณะ. ความคิดและภูมิปัญญาไทยด้านการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- สุลักษณ์ ศรีบุรี. การวัดและการประเมินผลทางศิลปศึกษา ในเอกสารสรุปการอภิปรายเรื่องบนเส้นทางการพัฒนาศิลปศึกษา. หน้า 57-62. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การพิมพ์วิทยาลัยครูเทพสตรีลพบุรี, 2530.
- สุรพันธ์ ตันศรีวงษ์. วิธีการสอน = Teaching Methods. กรุงเทพฯ: สกายบุ๊กส์, 2538 .
- โสธรรักษ์ ชุนรักญาติ. การศึกษาการดำเนินงานการจัดหลักสูตรของโรงเรียนวิถิพุทธ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา. การพัฒนารูปแบบการสอน แบบบูรณาการคุณค่าของความเป็นมนุษย์ โดยอิงแนวคิด การเรียนรู้ การหยั่งรู้ด้วยตนเอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา. คุณธรรมนำความรู้: รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการคุณค่า ความเป็นมนุษย์. คู่มือประกอบการอบรมโครงการคุณธรรมนำความรู้: แนวทางเสริมสร้างคุณธรรมในระบบการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น, 2550.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2537.
- อาลัย พรหมชนะ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในการเรียนวิชา ส 0411 พระพุทธศาสนา เรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยวิธีสอนตามแนวโยนิโสมนสิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2541.
- เอมอร กฤษะรังสรรค์. ผลของการฝึกอบรมตามหลักไตรสิกขาต่อความรับผิดชอบในหน้าที่ของนักศึกษาวิชาชีพครูสถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- อุทุมพร จามรมาน. การประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- อุดมศักดิ์ นาคี. ผลการฝึกปฏิบัติด้านต่อภาพ ข้อณภาพ ตัดกระดาษ ที่มีต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2528.
- อำนาจ เย็นสบาย. สีสันและความงาม. กรุงเทพมหานคร: ต้นอันแกรมมี, 2540.

อำไพ ตีรณสาร. วิธีการสอนศิลปศึกษา. [ออนไลน์]แหล่งที่มา: <http://pioneer.chula.ac.th/~tampai1/ampai/cont3.htm> [20 ธันวาคม 2550]

ภาษาอังกฤษ

Amnuay Tapingkae. The Buddhist Theories of the Learner and of the Teacher. in Education in Thailand: Some Thai Perspectives. pp.14 –18. Washington D.C.: U.S.Department of Health Education and Welfare, 1973.

Chan, k. J. Integrating the Curriculum: How do Secondary School Teacher Beliefs Influence the Integration. Chinese University of Hong Kong (People's Republic of china). In Umi – Pro – Quest – Direct, 2003.

Chalin, Lih Juan. Students' Cognitive Styles and the Need of Visual Control in Animation. Journal of Educational Computing Research. (CD-ROM). 19(4): 353 – 365. Available: ERIC, 1998.

Chapman, L.H. Approaches to Art in Education. New York: Harcourt Brace Jovanovich , 1978.

Cohen, Jacob. Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences. 2nd ed. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associated, 1988.

Enwistle, Noel. Learning Styles and Cognitive Processes in Constructing Understanding at the University. (CD-ROM). : 387. Available: PsycINFO, 2001.

Gagne, RH. Essentials of Learning for Instruction. Hinsdale: The Dryder, 1974.

Krebbs, M. J. A case study: Infusing Catholic Values Throughout the Curriculum. Fordham University, 1997.

Kohlberg ,Lawrence. Moral State and Moralization: The Cognitive Developmental and Behavior. New York: Rinehart and Winston, 1976.

Lowenfeld, V and Brittaion, L.W. Creative and Mental Growth. New York: Macmillan ,1987.

Read, Herbert .Education Through Art. London: Faber and Faber, 1978.

Warnick, Babara; & Inch, Edward S. Critical Thinking and Communication: The Use of Reason in Argument. 2nd ed. New York: Macmillan, 1994.

Willats, John. How Children Learn to Represent Three-dimensional Space in Drawing. In
G Butterworth(ed). The Child's Representation of the World. pp, 189-202. New
York: Pienum Press, 1977.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. อาจารย์ ดร.แสน ชฎารัมย์
รองประธานคณะกรรมการฝ่ายกิจการศาสนา ราชบัณฑิตยสถาน
2. อาจารย์ ดร.บรรเจอดพร สู่แสนสุข
นักวิชาการการศึกษา 8 (ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ)
สำนักงานนวัตกรรมการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
3. อาจารย์วิรัตน์ คุ่มคำ
ครูผู้สอนศิลปะ โรงเรียนวัดสี่ลูก สังกัดกรุงเทพมหานคร (โรงเรียนวิถีพุทธ ระดับ
ประถมศึกษา)
4. อาจารย์ ดร.วัชรินทร์ ฐิติอดิษฐ์
อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ ศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. อาจารย์ ดร.ชนบพร วัฒนสุขชัย
อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ ศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. อาจารย์ประเทศ สุขสิทธิ์
นักวิชาการการศึกษา 8 (ปฏิบัติการหัวหน้ากลุ่มพัฒนาหลักสูตรศิลปศึกษา)
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ปัจจุบันเกษียณอายุราชการ

ภาคผนวก ข
รายนามผู้ให้สัมภาษณ์
รายชื่อโรงเรียนวิถึพุทธ ที่เป็นตัวอย่างประชากร

รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

1. อาจารย์ นาถพร คุณวัลลี
นักวิชาการการศึกษา ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 1
วันที่สัมภาษณ์ 6 มกราคม 2552 เวลา 13.00น.
2. อาจารย์ นิพนธ์ พรหมเมศรี
ศึกษานิเทศก์ ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 2
วันที่สัมภาษณ์ 8 มกราคม 2552 เวลา 11.00น.
3. อาจารย์ ดนยวรรณ นูนปราบ
ศึกษานิเทศก์ ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 3
วันที่สัมภาษณ์ 12 มกราคม 2552 เวลา 10.00น.
4. อาจารย์ วีระพล คุยกุลกานท์
ครูผู้สอนศิลปะ โรงเรียนแจ้จวิทยา (โรงเรียนวิถีพุทธนาร่อง) จังหวัดสงขลา
วันที่สัมภาษณ์ 13 มกราคม 2552 เวลา 14.00น.
5. อาจารย์ วรรณกานต์ มณีรัตน์
ครูผู้สอนศิลปะ โรงเรียนวัดแหลมอุทิศ (โรงเรียนวิถีพุทธกัลยาณมิตร) จังหวัดสงขลา
วันที่สัมภาษณ์ 19 มกราคม 2552 เวลา 10.00น.
6. อาจารย์ อำนาจ หนูมี
ครูผู้สอนศิลปะ โรงเรียนสมานคุณวิทยาทาน (โรงเรียนวิถีพุทธดีเด่น) จังหวัดสงขลา
วันที่สัมภาษณ์ 21 มกราคม 2552 เวลา 10.00น.
7. อาจารย์ ชัยยัณห์ ปิ่นแก้ว
ครูผู้สอนศิลปะ โรงเรียนวิเชียรชม (โรงเรียนวิถีพุทธ) จังหวัดสงขลา
วันที่สัมภาษณ์ 28 มกราคม 2552 เวลา 10.00น.
8. อาจารย์ สมพร จันทรเกตุ
ครูผู้สอนศิลปะ โรงเรียนอนุบาล สงขลา (โรงเรียนวิถีพุทธ) จังหวัดสงขลา
วันที่สัมภาษณ์ 22 มกราคม 2552 เวลา 10.00น.

9. อาจารย์ พณสิทธิ์ อุเทนพันธ์

ครูผู้สอนศิลปะ โรงเรียนหวังดี สงขลา (โรงเรียนวิถียุทธ) จังหวัดสงขลา
วันที่สัมมนา 28 มกราคม 2545 เวลา 13.00น.

10. อาจารย์ จงดี ชูขาว

ครูผู้สอนศิลปะ โรงเรียนวัดสามกอง (โรงเรียนวิถียุทธ) จังหวัดสงขลา
วันที่สัมมนา 29 มกราคม 2552 เวลา 10.00น.

รายชื่อโรงเรียนวิถิปุทธ ระดับประถมศึกษา จังหวัดสงขลา

โรงเรียนวิถิปุทธ ระดับประถมศึกษา จังหวัดสงขลา มีจำนวนทั้งหมด 174 โรงเรียน โดยมีรายชื่อดังนี้

อำเภอเมืองสงขลา

1. โรงเรียนวิเชียรชม
2. โรงเรียนอนุบาลสงขลา
3. โรงเรียนวัดแหลมอุทิศ
4. โรงเรียนวัดท้ายยอ
5. โรงเรียนวัดสามกอง
6. โรงเรียนวัดทุ่งหวังใน
7. โรงเรียนหวังดี
8. โรงเรียนแจ้งวิทยา
9. โรงเรียนบ้านดอนขี้เหล็ก
10. โรงเรียนบ้านบางदान
11. โรงเรียนวัดอ่างทอง
12. โรงเรียนวัดทรายขาว

อำเภอลี้

1. โรงเรียนวัดเปรมศรัทธา
2. โรงเรียนวัดโลกา
3. โรงเรียนบ้านแหลมจาก
(รักเมืองไทย 27)
4. โรงเรียนวัดป่าขาด
5. โรงเรียนบัวหลวง
6. โรงเรียนวัดมะขามคลาน
7. โรงเรียนวัดवास
8. โรงเรียนวัดตาหลวงคง
9. โรงเรียนวัดประตูเขียน
10. โรงเรียนวัดหนองหอย
11. โรงเรียนบ้านคลองท่าแดง
12. โรงเรียนวัดห้วยพุด

อำเภอสทิงพระ

1. โรงเรียนบ้านทุ่งคุระ
2. โรงเรียนวัดห้วยลาด
3. โรงเรียนบ้านจะตั้งพระ
4. โรงเรียนชุมชนบ้านบ่อประดู่
5. โรงเรียนชุมชนวัดคลองรี
มิตรภาพที่ 220
6. โรงเรียนวัดประดู่หอม
7. โรงเรียนวัดพังก

อำเภอกระแสสินธุ์

1. โรงเรียนวัดโตนดด้วน
2. โรงเรียนวัดอ่าวบัว
3. โรงเรียนบ้านรัตปูน
4. โรงเรียนวัดแหลมปอท่อ
5. โรงเรียนชุมชนวัดเชิงแส
6. โรงเรียนวัดทุ่งบัว
7. โรงเรียนวัดกาหรั
8. โรงเรียนบ้านแหลมหาด

อำเภอนาหม่อม

1. โรงเรียนวัดเนินพิจิตร
2. โรงเรียนวัดทุ่งซ้อไสสิตาราม
3. โรงเรียนวัดพรหมประดิษฐ์
4. โรงเรียนวัดแม่เปี้ยะ
5. โรงเรียนวัดโพธาราม
6. โรงเรียนวัดนาหม่อม

อำเภอกระโนน

1. โรงเรียนวัดเกษตรชลธี
2. โรงเรียนวัดเจติยงาม
3. โรงเรียนวัดหัวป่า
4. โรงเรียนวัดท่าบอน
มิตรภาพที่ 90
5. โรงเรียนวัดสี่ง
6. โรงเรียนวัดหัวคุ้ง
7. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 37
(วัดหัวถิน)
8. โรงเรียนบ้านดอนแบก
(สุขประชา)
9. โรงเรียนวัดบางหรอด
10. โรงเรียนวัดสามมี
(บุญญมณีอุทิศ)
11. โรงเรียนวัดประดู่
12. โรงเรียนวัดทุ่งสงวน

อำเภอคลองหอยโข่ง

1. โรงเรียนบ้านคลองหอยโข่ง
2. โรงเรียนวัดปรางค์แก้ว
3. โรงเรียนวัดโคกม่วง
4. โรงเรียนบ้านโคกพยอม
5. โรงเรียนบ้านหน้าวัดโพธิ์
6. โรงเรียนวัดบาวศาลา
7. โรงเรียนบ้านต้นลาน
8. โรงเรียนวัดเลียบ

อำเภอควนเนียง

1. โรงเรียนบ้านคลองคล้า
2. โรงเรียนวัดบางทิง
3. โรงเรียนวัดคงคาหวี
4. โรงเรียนบ้านโคกเมือง
5. โรงเรียนบ้านเกาะน้ำรอบ
6. โรงเรียนบ้านเกาะใหญ่
7. โรงเรียนบ้านท่าหยี
8. โรงเรียนบ้านควนเนียง
9. โรงเรียนบ้านห้วยลึก
10. โรงเรียนบ้านควนเนียงใน
11. โรงเรียนบ้านคลองช้าง
12. โรงเรียนบ้านบ่อหว่า

อำเภอบางกล่ำ

1. โรงเรียนวัดท่าช้าง
2. โรงเรียนบ้านคลองนกกระทง
3. โรงเรียนบ้านบางกล่ำ
4. โรงเรียนบ้านหนองม่วง
5. โรงเรียนวัดเนินพิชัย
6. โรงเรียนบ้านดินลาน
7. โรงเรียนวัดนารังนก
8. โรงเรียนบ้านยวงยาง
9. โรงเรียนบ้านยางงาม
10. โรงเรียนบ้านแม่ทอม
11. โรงเรียนวัดท่าเมรุ
12. โรงเรียนบ้านปายาง

อำเภอหาดใหญ่

1. โรงเรียนสมานคุณวิทยาทาน
2. โรงเรียนวัดลุงมิตรภาพที่ 198
3. โรงเรียนบ้านทุ่งจ้ง
4. โรงเรียนชุมชนบ้านน้ำน้อย
5. โรงเรียนวัดเทพชุมชน
6. โรงเรียนเสนาภรณ์รังษิวิทยา
7. โรงเรียนวัดเขากลอย
8. โรงเรียนบ้านทุ่งใหญ่
9. โรงเรียนวัดควนเนียง
10. โรงเรียนวัดดอน
11. โรงเรียนบ้านคลองหระ
12. โรงเรียนบ้านพุดเตา
13. โรงเรียนบ้านหูแร่
14. โรงเรียนวัดควนลัง
มิตรภาพที่ 11
15. โรงเรียนวัดหินกลิ้ง
16. โรงเรียนวัดบางลึก
17. โรงเรียนวัดโคกสมานคุณ
18. โรงเรียนบ้านวัพา
19. โรงเรียนท่าจีนอุดมวิทยา
20. โรงเรียนวรพัฒน์
21. โรงเรียนศรีนคร
22. โรงเรียนสหศาสตร์วิทยาการ
23. โรงเรียนชาติวิทยา
24. โรงเรียนบ้านนาแสน

อำเภอหาดใหญ่

25. โรงเรียนวัดม่วงค่อม
26. โรงเรียนวัดคลองแห
27. โรงเรียนบ้านบึงพิชัย
28. โรงเรียนวัดชลธาร
ประสิทธิ์
29. โรงเรียนวัดศรีชะครี
30. โรงเรียนบ้านท่าหมอไชย
31. โรงเรียนวิริยะเจริญวิทยา
32. โรงเรียนหาดใหญ่
อำนวยการ
33. โรงเรียนกอบการณูจ
ศึกษามูลนิธิ
34. โรงเรียนทิพย์รัตน
วิทยาการ
35. โรงเรียนพลวิทยา
36. โรงเรียนสุวรรณวงศ์
37. โรงเรียนวัดคลองเปล

อำเภอสะบ้าย้อย

1. โรงเรียนบ้านนาม่วง
2. โรงเรียนบ้านไร่
3. โรงเรียนบ้านเก่า
4. โรงเรียนบ้านถ้ำตลอด
5. โรงเรียนบ้านคูหา
6. โรงเรียนบ้านบาไทย
7. โรงเรียนบ้านป่าชิง

อำเภอรัทภูมิ

1. โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง
รัทภูมิ 2
2. โรงเรียนวัดจ้งไหลน
3. โรงเรียนบ้านควนขัน
4. โรงเรียนชุมชนบ้าน
โคกค่าย
5. โรงเรียนชุมชนบ้านนา
สีทอง
6. โรงเรียนรัตนวาราม
7. โรงเรียนวัดทุ่งคา
8. โรงเรียนบ้านทุ่งมะขาม
9. โรงเรียนบ้านควนดินแดง
10. โรงเรียนบ้านห้วยสมบูรณ
11. โรงเรียนบ้านปลาย
ละหาน
12. โรงเรียนบ้านม่วง
13. โรงเรียนบ้านไส้ท่อน
14. โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง
รัตนภูมิ
15. โรงเรียนบ้านชายคลอง
16. โรงเรียนบ้านพรุพ้อ

อำเภอจะนะ

1. โรงเรียนชุมชนวัดน้ำขาว
2. โรงเรียนชุมชนวัดควนมีด
3. โรงเรียนบ้านควนไม้ไผ่
4. โรงเรียนวัดช่องเขา
5. โรงเรียนวัดทุ่งพระ
6. โรงเรียนชุมชนบ้าน
สะพานไม้แก่น

อำเภอเทพา

1. โรงเรียนบ้านนาจวก
2. โรงเรียนบ้านโคกกอ
3. โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง
เทพา 2
4. โรงเรียนบ้านลำไพล
5. โรงเรียนบ้านทุ่งไทร
6. โรงเรียนบ้านทุ่งโพธิ์
7. โรงเรียนวัดปริก
8. โรงเรียนบ้านโคกพะยอม
9. โรงเรียนวัดนิคมประสาท
10. โรงเรียนบ้านควนหมาก
11. โรงเรียนวัดคงคาสวัสดิ์

อำเภอสะเดา

1. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 80
2. โรงเรียนบ้านทับโกบ
3. โรงเรียนบ้านคลองแงะ

อำเภอนาทวี

1. โรงเรียนนาทวีวิทยาคม
2. โรงเรียนวัดลำพดจินดาราม
3. โรงเรียนบ้านไต้นนท์

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยสำหรับครูศิลปศึกษา

เรื่อง

การศึกษาการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาโดยบูรณาการพุทธธรรม
ในโรงเรียนวิถิพุทธ ระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัย

นายชัยวัฒน์ภัทร เลาสัตย์

สาขาวิชาศิลปศึกษา

ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แบบสอบถามเพื่อการวิจัยสำหรับครูศิลปศึกษา

เรื่อง การศึกษาการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาโดยบูรณาการพุทธธรรม
ในโรงเรียนวิถีพุทธ ระดับประถมศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้สำหรับครูผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ในโรงเรียนวิถีพุทธ ระดับประถมศึกษา ปีที่ 4-6
2. โปรดตอบข้อความทุกข้อตามความคิดเห็นของท่านอย่างอิสระ และปราศจากอคติใดๆ
3. ทุกคำตอบจะเป็นความลับ
4. แบบสอบถามจะสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ได้ เมื่อท่านได้กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาโดย บูรณาการพุทธธรรม ในโรงเรียนวิถีพุทธ ระดับประถมศึกษา ในด้านต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การสอน
2. สาระการเรียนรู้
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. สิ่งแวดล้อมทางการเรียน
5. การวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาโดย บูรณาการพุทธธรรม ในโรงเรียนวิถีพุทธ ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาโดยบูรณาการ
พุทธธรรม ในโรงเรียนวิถียุทธ ระดับประถมศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ต้องการทราบความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
ศิลปศึกษาโดย บูรณาการพุทธธรรม ในโรงเรียนวิถียุทธ ระดับประถมศึกษา

โดยมีข้อความให้อ่าน เพื่อพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นความรู้สึกคล้ายคลึงตามไปกับ
ข้อความเหล่านั้นหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ดังนั้นจึงไม่มีคำตอบถูกหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมี
ความคิดเห็น ความรู้สึก หรือความคิดที่จะประพฤติปฏิบัติไม่เหมือนกัน จึงขอให้ท่านตอบ
แบบสอบถามนี้ให้ตรงกับสภาพความรู้สึกนึกคิดของท่านให้มากที่สุด คำตอบนี้จะไม่มีผลกระทบ
ต่อท่านในทางใด และจะถือว่าคำตอบที่ได้นั้นเป็นความลับ

ในข้อความหนึ่งๆจะมีช่องว่างให้เลือกตอบ 5 ช่อง เมื่อท่านอ่านแต่ละข้อความไปแล้ว เห็น
ด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความเหล่านั้นมากน้อยเพียงใด ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง
คำตอบที่ต้องการหลังข้อความพิจารณาซึ่งมี 5 ระดับในแต่ละระดับมีน้ำหนักมากน้อยดังนี้

ระดับ 5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
ระดับ 4 เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านเป็น ส่วนใหญ่
ระดับ 3 ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านบางส่วน และไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านบางส่วน
ระดับ 2 ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเป็น ส่วนใหญ่
ระดับ 1 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นทางท่านเลย

ตัวอย่าง						
ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
		5	4	3	2	1
0	ครูศิลปศึกษา ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		✓			
00	ในการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา ครูต้องเป็นผู้วางแผนในการออกคำสั่งในการปฏิบัติงานทุกครั้ง					✓

0 หมายความว่า ท่านเห็นด้วยว่า ครูศิลปศึกษา ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

00 หมายความว่า ท่านไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ในการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา ครูต้องเป็นผู้วางแผนในการออกคำสั่งในการปฏิบัติงานทุกครั้ง

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
		5	4	3	2	1
1.	ด้านวัตถุประสงค์การสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมตามหลักไตรสิกขา					
1.1	ด้านอริสติกสิกขา (ศีล)					
	1.1.1 เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความสามารถในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามขั้นตอนระเบียบวิธี ตามที่ได้รับมอบหมายได้					
	1.1.2 เพื่อให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย มีความตรงต่อเวลา รับผิดชอบและซื่อสัตย์ ในการทำงานศิลปะ (ทัศนศิลป์)					
	1.1.3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ทางทัศนศิลป์ได้อย่างเหมาะสม ปลอดภัย และไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อม					
1.2	ด้านอริจิตตสิกขา (สมาธิ)					
	1.2.1 เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมาธิ มีความมุ่งมั่นตั้งใจ และมีความสุขในการทำงานศิลปะ (ทัศนศิลป์)					
	1.2.2 เพื่อให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีน้ำใจรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ในการทำกิจกรรมศิลปะ (ทัศนศิลป์) ร่วมกับผู้อื่น					
	1.2.3 เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในงานทัศนศิลป์ ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา					
1.3	ด้านอริปัญญาสิกขา (ปัญญา)					
	1.3.1 เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระทัศนศิลป์ สามารถคิดแก้ปัญหาและสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามความคิดจินตนาการ ความรู้สึก ความประทับใจของตนได้					
	1.3.2 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ อธิบายความหมายงานทัศนศิลป์และความงามของศิลปะ					
	1.3.3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำสาระความรู้และวิธีการทางทัศนศิลป์ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
2.	ด้านสาระการเรียนรู้ <u>มีเนื้อหาสาระที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมตามหลักไตรสิกขา</u>					
2.1	ด้านอริศัลสิกขา (ศีล)					
	2.1.1 มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ตามขั้นตอนระเบียบวิธีต่างๆ อย่างถูกต้องและปลอดภัย					
	2.1.2 มีการสอดแทรกเนื้อหาสาระเกี่ยวกับหลักพุทธธรรมที่สามารถใช้เป็นหลักในการทำงานศิลปะ (ทัศนศิลป์) และการประพฤติตนเป็นคนดี เช่น อิทธิบาท 4, เบญจศีล เบญจธรรม เป็นต้น					
	2.1.3 มีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ทางทัศนศิลป์ อย่างเหมาะสม ปลอดภัย และมีความรับผิดชอบ โดยเน้นการใช้วัสดุที่ผลิตได้เอง หรือหาได้ง่ายในท้องถิ่น					
2.2	ด้านอริจิตตสิกขา (สมาธิ)					
	2.2.1 มีการสอดแทรกเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับการฝึกสมาธิและประโยชน์ของการฝึกสมาธิในการทำงานศิลปะ (ทัศนศิลป์)					
	2.2.2 มีการสอดแทรกเนื้อหาสาระเกี่ยวกับหลักพุทธธรรมที่สามารถใช้เป็นหลักในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ในการทำกิจกรรมศิลปะ (ทัศนศิลป์) ร่วมกับผู้อื่น เช่น พรหมวิหาร 4, สังคหวัตถุ 4 เป็นต้น					
	2.2.3 มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความเป็นมา และความสำคัญของงานทัศนศิลป์ ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา					
2.3	ด้านอริปัญญาสิกขา (ปัญญา)					
	2.3.1 มีการสอดแทรกเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับหลักพุทธธรรมที่สามารถใช้เป็นหลักในการคิด แก้ปัญหา ในการทำงานศิลปะ (ทัศนศิลป์) เช่น โยนิโสมนสิการ เป็นต้น					
	2.3.2 มีเนื้อหาสาระที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้สำรวจ ทดลองสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามความคิด จินตนาการ ความรู้สึก ความประทับใจ เน้นให้ผู้เรียนได้ค้นหามากกว่าสอนให้ทำ					
	2.3.3 มีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ที่สอดคล้องกับความสนใจ สภาพแวดล้อม และวิถีชีวิตของผู้เรียน					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
3.	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม ตามหลักไตรสิกขา					
3.1	<u>ด้านอิทธิศิลป์ศึกษา (ศีล)</u>					
	3.1.1 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกกำหนดขั้นตอน วิธีการทำงานศิลปะ (ทัศนศิลป์) ด้วยตนเอง					
	3.1.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมีการกำหนดข้อตกลงร่วมกันโดยเน้น ความมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์ใน การทำงานศิลปะ (ทัศนศิลป์)					
	3.1.3 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้วัสดุอุปกรณ์ทาง ทัศนศิลป์ ที่ผลิตได้เอง หรือหาได้ง่ายในท้องถิ่น เช่น สีจากธรรมชาติ งานประดิษฐ์จากเศษวัสดุ เป็นต้น					
3.2	<u>ด้านอิทธิจิตศึกษา (สมาธิ)</u>					
	3.2.1 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปะ (ทัศนศิลป์) ที่เน้นการทำงานที่อาศัย ความประณีต ละเอียดลออ เพื่อเสริมสร้างสมาธิให้แก่ผู้เรียน					
	3.2.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมศิลปะ (ทัศนศิลป์)ร่วมกับผู้อื่น เช่น การใช้กระบวนการกลุ่ม การทำโครงการ เป็น ต้น					
	3.2.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่ เกี่ยวเนื่องกับพระพุทธศาสนา เพื่อให้เกิดการซึมซับและเห็นคุณค่า					
3.3	<u>ด้านอิทธิปัญญาศึกษา (ปัญญา)</u>					
	3.3.1 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ทดลอง คิด แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้เทคนิควิธีการใหม่ๆ ในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์					
	3.3.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ อธิบายความหมายงานทัศนศิลป์และความงามของ ศิลปะ					
	3.3.3 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้นำสาระความรู้และวิธีการ ทางทัศนศิลป์ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
4.	ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน จัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม ตามหลักไตรสิกขา					
4.1	<u>ด้านอิทธิศึกษา (ศีล)</u>					
	4.1.1 ห้องเรียนศิลปะ (ทัศนศิลป์) ควรมีความพอเหมาะกับจำนวนของ ผู้เรียน มีการจัดแบ่งพื้นที่อย่างเหมาะสม เอื้อต่อการทำกิจกรรม ศิลปะ (ทัศนศิลป์) ที่หลากหลาย					
	4.1.2 ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อย ตลอดจนตกแต่งห้องเรียนศิลปะ (ทัศนศิลป์) ให้สวยงาม มีบรรยากาศเหมาะต่อการจัดการเรียนการสอน					
	ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ทางทัศนศิลป์ ต่างๆ รวมถึงการดูแลรักษาและจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบ					
4.2	<u>ด้านอิทธิจิตศึกษา (สมาธิ)</u>					
	4.2.1 ห้องเรียนศิลปะ (ทัศนศิลป์) มีบรรยากาศสงบ โกลัศจรรย์ธรรมชาติ เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำงานศิลปะ (ทัศนศิลป์) อย่างมีสมาธิและมี ความสุข					
	4.2.2 จัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่เน้นความร่วมมือ การช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ในการทำกิจกรรมศิลปะ (ทัศนศิลป์)					
	4.2.3 ส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ด้านภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมอันดี งามในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา อย่างสม่ำเสมอ					
4.3	<u>ด้านอิทธิปัญญาศึกษา (ปัญญา)</u>					
	4.3.1 จัดบรรยากาศการเรียนการสอนศิลปะ (ทัศนศิลป์) ที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้รู้ ใฝ่เรียนรู้ ใฝ่สร้างสรรค์					
	4.3.2 จัดบรรยากาศการเรียนการสอนศิลปะ (ทัศนศิลป์) ที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนมี การแสดงออกการแสดงความคิดเห็น และวิพากษ์วิจารณ์อย่างอิสระ					
	4.3.3 มีแหล่งเรียนรู้ทางทัศนศิลป์ที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อส่งเสริมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
5.	ด้านการวัดและประเมินผล มีการประเมินผู้เรียนแบบองค์รวมตามหลักทฤษฎี 4					
5.1	ด้านภาวจิตกาย 5.1.1 มีการวัดประเมินผลผู้เรียนในด้านความพร้อมในการเรียน ความ สะอาดเรียบร้อยในการทำงานศิลปะ(ทัศนศิลป์) การเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ทางทัศนศิลป์ได้อย่างเหมาะสม ปลอดภัย และไม่เบียดเบียน สิ่งแวดล้อม					
5.2	ด้านภาวจิตศีล 5.2.1 มีการวัดประเมินผลผู้เรียนในด้านทักษะความสามารถในการ สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามขั้นตอนระเบียบวิธี ตามที่ได้รับ มอบหมาย					
	5.2.2 มีการวัดประเมินผลผู้เรียนในด้านคุณธรรมในการทำงานความมี ระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์ใน การทำกิจกรรมศิลปะ (ทัศนศิลป์)					
5.3	ด้านภาวจิตจิต 5.3.1 มีการวัดประเมินผลผู้เรียนในด้านความมีสมาธิ ความมุ่งมั่นตั้งใจ และมีความสุขในการทำงานศิลปะ (ทัศนศิลป์)					
	5.3.2 มีการวัดประเมินผลผู้เรียนในด้านการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น มี การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีน้ำใจรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ในการทำ กิจกรรมศิลปะ (ทัศนศิลป์) ร่วมกับผู้อื่น					
	5.3.3 มีการวัดประเมินผลผู้เรียนในด้านการเห็นคุณค่าในงานทัศนศิลป์ ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามที่เกี่ยวข้องกับ พระพุทธศาสนา					
5.4	ด้านภาวจิตปัญญา 5.4.1 มีการวัดประเมินผลผู้เรียนในด้านความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา สาระทัศนศิลป์ สามารถคิดแก้ปัญหาในการทำงานศิลปะ (ทัศนศิลป์)					
	5.4.2 มีการวัดประเมินผลผู้เรียนในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสามารถในการสื่อความคิด จินตนาการ ความรู้สึก ความ ประทับใจ ผ่านงานศิลปะ (ทัศนศิลป์)					
	5.4.3 มีการวัดประเมินผลผู้เรียนในด้านการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ อธิบายความหมายงานทัศนศิลป์และความงาม ของศิลปะ					

ตอนที่ 3

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาโดยบูรณาการ
พุทธธรรม ในโรงเรียนวิถีพุทธ ระดับประถมศึกษา

1. ด้านวัตถุประสงค์การสอน

.....
 .....
 .....

2. ด้านสาระการเรียนรู้

.....
 .....
 .....

3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....
 .....
 .....

4. ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

.....
 .....
 .....

5. ด้านการวัดและประเมินผล

.....
 .....
 .....

ขอบคุณครับ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาโดยบูรณาการพุทธธรรม
ในโรงเรียนวิถิพุทธ ระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัย

นายชัยวัฒน์ภัทร เลาสัตย์

สาขาวิชาศิลปศึกษา

ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนศิลปะศึกษาโดยบูรณาการพุทธธรรม
ในโรงเรียนวิถีพุทธ ระดับประถมศึกษา

วัตถุประสงค์

ชุดแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของ นักวิชาการศึกษา ศึกษา
นิเทศก์ และ ครูผู้สอนศิลปะศึกษาในโรงเรียนวิถีพุทธ จังหวัดสงขลา เกี่ยวกับการจัดการเรียนการ
สอนศิลปะศึกษาโดย บูรณาการพุทธธรรม ในโรงเรียนวิถีพุทธ ระดับประถมศึกษา ในด้าน
วัตถุประสงค์การสอน สารการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมทางการเรียน การ
ประเมินผลการเรียน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนศิลปะศึกษาโดยบูรณาการ
พุทธธรรม ในโรงเรียนวิถีพุทธ ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6

ลักษณะของการสัมภาษณ์

เป็นการสัมภาษณ์รายบุคคลแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) คือ ผู้
สัมภาษณ์มีอิสระในการดัดแปลงเพิ่มเติม และเรียงข้อความก่อนหลังให้เหมาะสมกับสถานการณ์
และผู้ให้สัมภาษณ์ตอบได้อย่างอิสระ

รายละเอียดของแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นแบบบันทึกข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนศิลปะศึกษาโดย บูรณาการพุทธธรรม ใน
โรงเรียนวิถีพุทธ ระดับประถมศึกษา

การปฏิบัติในการสัมภาษณ์

1. การเตรียมตัวก่อนการสัมภาษณ์
  - 1.1 ศึกษาและทำความเข้าใจประเด็นก่อนในการสัมภาษณ์ให้ชัดเจน
  - 1.2 นัดและเวลาสถานที่สัมภาษณ์กับผู้ให้สัมภาษณ์
2. การดำเนินการสัมภาษณ์
  - 2.1 ผู้สัมภาษณ์แนะนำตนเองและบอกจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์
  - 2.2 สนทนาเรื่องทั่วไปเพื่อสร้างความคุ้นเคยในการสัมภาษณ์
  - 2.3 ขออนุญาตจดบันทึกและบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์
  - 2.4 เริ่มต้นการสัมภาษณ์ตามประเด็นในการสัมภาษณ์

การบันทึกข้อมูล

1. ผู้สัมภาษณ์บันทึกข้อมูลในตอนต้นที่ 1 ก่อนการสัมภาษณ์
2. ผู้สัมภาษณ์บันทึกข้อมูลในตอนต้นที่ 2 – 3 ระหว่างการสัมภาษณ์
3. ตรวจสอบการบันทึกข้อมูลและบันทึกรายละเอียดเพิ่มเติมจากเทปบันทึกเสียง

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความหรือกรอกข้อความในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

ชื่อ.....นามสกุล.....

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่.....ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....โทร.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เวลาสัมภาษณ์.....น. ถึงเวลา.....น.

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

21-30 ปี 31-40 ปี
 41-50 ปี 51-60 ปี

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาโท
 ปริญญาตรี อื่นๆโปรดระบุ

4. ตำแหน่ง

นักวิชาการศึกษา
 ศึกษานิเทศก์
 ครูศิลปศึกษาในโรงเรียนวิถึพุทธ จ.สงขลา

6. ประสบการณ์ในการเข้าอบรม ประชุม สัมมนา ศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการจัดการศึกษาวิถึพุทธ

ไม่เคย 1 ครั้ง
 2-3 ครั้ง มากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป

7. ท่านคิดว่าท่านมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาวิถึพุทธ

น้อย ปานกลาง มาก

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาโดย บุรณาการพุทธธรรม ในโรงเรียนวิถิพุทธ ระดับประถมศึกษา

1. ด้านวัตถุประสงค์

- 1.1 ท่านคิดว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรศึกษาแนวพุทธมีความสอดคล้องกันหรือไม่กับ วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา
- 1.2 ท่านคิดว่าวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาโดยบุรณาการพุทธธรรม ระดับประถมศึกษาตอนปลาย คืออะไร

2. ด้านเนื้อหาสาระ

- 2.1 ท่านคิดว่าควรมีการกำหนดเนื้อหาการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาโดยบุรณาการพุทธธรรม ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย อย่างไรบ้าง
- 2.2 ท่านคิดว่าหลักพุทธธรรมใดที่มีความเหมาะสมในการบูรณาการในการเรียนการสอนศิลปศึกษา ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย เพราะเหตุใด

3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

- 3.1 ท่านคิดว่าในการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาโดยบุรณาการพุทธธรรม ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ควรใช้เทคนิควิธีการสอนอย่างไรบ้าง
- 3.2 ท่านคิดว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมศิลปะแบบใดที่มีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาโดยบุรณาการพุทธธรรม

4. สิ่งแวดล้อมทางการเรียน

- 4.1 ท่านคิดว่าในการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาโดยบุรณาการพุทธธรรม ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ควรมีบรรยากาศในการเรียนอย่างไร
- 4.2 ท่านคิดว่าในการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาโดยบุรณาการพุทธธรรม ลักษณะของห้องเรียนศิลปะควรมีลักษณะเช่นไร และแหล่งเรียนรู้แบบใดที่มีความเหมาะสม

5. ด้านการประเมินผลการเรียน

- 5.1 ท่านคิดว่าในการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาโดยบุรณาการพุทธธรรม ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ควรวัดและประเมินผลผู้เรียนในด้านใดบ้าง
- 5.2 ท่านคิดว่าในการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาโดยบุรณาการพุทธธรรม ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ควรใช้วิธีการใดบ้างในการวัดและประเมินผลการเรียน

ตอนที่ 3 สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนศิลปะศึกษาโดย
บูรณาการพุทธธรรม ในโรงเรียนวิถีพุทธ ระดับประถมศึกษา

ปัจจุบันท่านประสบปัญหา หรือมีข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนศิลปะศึกษาโดย
บูรณาการพุทธธรรม ในโรงเรียนวิถีพุทธ ระดับประถมศึกษาหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

ขอบคุณครับ

ภาคผนวก ง
ภาพประกอบ

ภาพบรรยากาศระหว่างการสัมภาษณ์ นักวิชาการศึกษา ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบโครงการ
โรงเรียนวิถืพุทธ และครูศิลปศึกษา ในโรงเรียนวิถืพุทธ จังหวัดสงขลา

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายชัยวัฒน์ภัทร เลาสัตย์ เกิดเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2524 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต จากคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาอนุมัติศิลป์ ในปีการศึกษา 2547 และเข้าศึกษาในระดับมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2549

